

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 34. SZÁM, 2008. SZEPT. 21

Kedves Testvéreim!

Egy örök aktuális témáról, az egyház és a gyülekezet egységéről szeretnék ma beszélni. A régi időkben is nagy kihívás volt az egyes keresztyén csoportok között az egység megalakítása és ma is nagy kihívás ez. Akkor különböző vallási és társadalmi háttér osztotta meg a

egyenrangú vagy a férfival. Ma is megvan az emberben az a tulajdonság, hogy egymáshoz igyekszünk mérni magunkat és szeretjük, ha magunkat valakinél különönbnek tudjuk mondani.

Jónéhány Pál korában különbséget okozó gond mára megszűnt, de más formában és más okok miatt megvan ez a tagoltság. Különböző hitvallások, kultú-

*Kérlek
tehát titeket én (Pál),
aki fogoly vagyok az Úrért:
éljetelek méltón ahhoz az elhíváshoz,
amellyel elhívatatok, teljes alázatossággal,
szelidséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is: egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindeneknek; ő van mindenek felett, és mindenek által, és mindenekben.*

Ef 4,1-6

keresztyéneket. Pál apostol az akkori egyenetlenségekre írja válaszul, hogy „Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” (Gal 3,28) A választott nép tagja vagy? Krisztusban egyenrangú Testvéred a görög. Rabszolga vagy? Krisztus szabaddá tett és Benne a szabad ember veled egyenrangú. Nő vagy? Krisztus szolgálatában

rák, nézetek osztanak meg minket, keresztyéneket ma is.

A Kultuszminisztérium oldalán azt a 2001-es adatot találtam, hogy Csehországban 25 bejegyzett egyház és felekezet volt. Nem is olyan régen újra szembesülnöm kellett a keresztyénségnek azzal a sajátosságával, hogy messze vagyunk az egységtől. Egy olyan valaki olvasta a fejemre, hogy a Krisztushoz tartozásomat kálvinista módon gyakor-

lom, aki magát szintén hívőnek tartja, de az egység számára azt jelenti, hogy nincsenek felekezetek. Éppen ezért nem értette, hogy ha én is hívő vagyok, akkor hogy lehetek még kálvinista is. Az ő általa helyesnek tartott megoldás, hogy nem kell gyülekezet és nem kell istentisztelet.

Lehet-e, érdemes-e a mai korban egységről beszélni, amikor egyes keresztyén testvéreket Testvéreknek, a magunk számára elfogadhatóknak tartunk, képesek vagyunk velük közösséget vállalni, más Testvéreket viszont nem? Hadd válaszoljak: Érdemes. Krisztus a főpapi imájában, közvetlenül az elfogatása előtt kéri ezt az egységet az Atyától: „*De nem értük könyörgők csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek úgy, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem. Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk.*” (Jn 17, 20-22). A keresztyénség tehát egy közösségi hitforma. Ha nem értjük az egység üzenetét, akkor a keresztyénség lényegét nem értjük. Nemcsak az én személyes hitem, nemcsak az Istennel való személyes kapcsolatom a lényeges, hanem a közösségben gyakorolt hitéletem is, sőt ez a lényegesebb. Mert Isten azokból az emberekből, akiket kiválasztott és elhívott, egy egységes népet szeretne.

A mai Igében egy különleges tekintéllyel rendelkező ember, Pál apostol kéri a címzetteket hogy éljenek olyan életet,

ami az Istentől való elhívásukhoz méltó. Különleges igazságtartalmat és súlyt ad Pál szavainak az a tény, hogy miközben arra szólít fel, hogy legyünk alázasok, szelídek és hosszútűrők, viseljük el egymást szeretetben, ő éppen börtönben van. Egy éppen fogságban lévő rab biztat a mások iránti hosszútűrésre, alázaatra, szelídségre és szeretetre. Nem tudom, hogy az akkori börtönök milyenek voltak, de akik voltunk a váci börtönben szolgálni, azok tudjuk, hogy ezekre a tulajdonságokra az ottani raboknak bizony szükségük van. Azzal, amit Pál ír, nemcsak kérni akar, hanem egyben vigasztalni is. Nem a saját maga bajával és nyomorúságával foglalkozik, hanem igyekszik helyretenni a friss egyházban azokat a dolgokat, amelyek megbont-hatják az egységet. Az egységet nem lehet parancsolni. Az ember eldöntheti, hogy látja-e, akarja-e Isten szándékát, hogy egy szív és egy száj legyünk. Pál apostol is csak kéri, hogy igyekezzünk megtartani az egységet. Milyen lelkiület kell hozzá? Négy értéket sorol fel Pál.

Az első a teljes alázasosság. Az alázat a görög világban a szolgák és a rabszolgák tulajdonsága volt. A szabad ember legfeljebb csak az istenek felé volt alázas, hiszen az alázat ellentétben állt a görög neveléssel. A keresztyének alázasossága abból ered, hogy megalázzák önmagukat Krisztus előtt, aki ebben példát mutatott nekünk. Pál a Filippibeliekhez írott levelében írja, hogy Krisztus „*megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, még pedig a kereszthaláláig.*” (Fil 2,8). Én mint hívő ember tudom, hogy nem vagyok tökéletes, hogy

nem én tudom egyedül jól a dolgokat és más senki. Nem akarok versenyezni sem senkivel, nem akarok lekörözi senkit. El tudom fogadni, hogy Isten nem csak nekem jelentett ki dolgokat, hanem másnak is, és ez az Istentől jövő tudás a gyülekezet hasznára van. Engedem, hogy a másik mássága meggazdagítson engem is.

Pál másodikként a szelidséget említi. A szelidség az igazán erősek és bölcsék jellemvonása. Hogy lehet ez, hogy ha ellentéte az agresszivitásnak és a vad-ságnak? A szelíd ember nem másokon uralkodik, hanem önmagán, az önmaga indulatai fölött. Érdekes megfigyelni, hogy igazán nehéz helyzetekben hogyan reagálunk. Mert ami akkor kijön belőlünk, az az igazi énünk. Idegesít valaki. Egyre jobban idegesít. Vajon eszünkbe jut-e ilyenkor Krisztus szelidsége, vagy csak az, hogy ha belehalok is, de győzök?

A harmadik egységet teremtő érték a türelem. Hát, a magyar temperamentum számára azért ez nehéz dió. Talán házaspárok tudnának a legtöbbet mesélni arról, hogy milyen türelem kell ahhoz, hogy rámutassanak a másik hibájára, azt a házastárs szintén hibaként lássa, próbáljon változtatni és végül teljesen elhagyja a rossz szokást. Isten is így nevel minket. Hogyha Istenről van szó, akkor inkább hosszútűrést mondanék. Ha emberről, akkor türelmet. A kettő ugyanaz a szó. Ahogyan Isten is hosszútűrő a mi hibáinkkal, úgy próbáljunk meg mi is türelmesek és elnézőek lenni egymás hibái iránt.

Pál apostol végül a szeretetet említi.

Mi csak úgy tudunk szeretni, ha minket is szeretnek. A más hűvössége vagy gyűlölete megfagyasztja a mi szeretetünket is. Aztán vannak olyan Testvérek, akikkel nem tudunk mit kezdeni. Nincsenek velük nagyon kapcsolódási pontjaink és olyan távolinak érezzük azt a világot, ami nekik sajátjuk. Ezeket a nem könnyen szerethető Testvéreket is el kell viselnünk. Pál az agapét, tehát a viszonzást nem váró szeretetet ajánlja a figyelmünkbe. Ezzel a szeretettel szeret minket Isten, ahogyan Krisztusban is bebizonyította, hiszen Krisztus szeretni tudta azokat is, akik kárt okoztak neki a mentő szeretetben.

Ezek azok a tulajdonságok, feladatok, amelyeket egymás felé meg kell valósítanunk. De az egység megteremtése Isten által van munkálva. A megelevenítő Szentlélek által alkotunk egységet. Fel kell ismernünk, hogy a másokban is ugyanaz a Szentlélek van, noha más-képp nyilvánul meg. Mi erre a bizonyíték? Isten Szentlelke átlátható, tiszta, békeszerető, méltányos, engedelmes, irgalmassággal és jó gyümölcsökkel teljes. Mi nem egy emberek által kitalált közösség vagyunk, hanem Krisztusra épülünk. Amennyire Krisztussal egyek vagyunk, annyira lehetünk egymással is egyek. És ha egy az Úr, ahol Jézus az Úr, ott egység van. Így lehetünk a mi Urunk Jézus Krisztusban a különbözőségeink ellenére is egyek.

Amen

(Elhangzott 2008. szept. 14-én)

Nagy Norbert:
**Gondolatok egy
prágai év után**

Isten akaratából és az Ő földi eszközeinek segítségével a 2007/2008-as tanévet **Európa egyik legősibb egyetemén, az idén 660 éves prágai Károly Egyetemen** tölthettem el. A Protestáns Teológiai Fakultás diákjaként alkalmam adódott betekintést nyerni nemcsak egy, a kolozsváritól sok mindenben különböző akadémiai életbe, hanem abba az európai társadalomba is, **ahol a legtöbben vallják magukat ateistának.**

A híresen erős csehországi ateizmus és szekularizáció rányomja bélyegét nemcsak a világi, de az egyházi vonatkozású intézményekre is. Ez igaz a prágai teológiai oktatásra is. **Az állami egyetem részeként, a Prágai Protestáns Teológián tanulnak ateisták, muzulmánok, izraeliták és más keresztyén felekezethez tartózó diákok is.**

E jelenség számomra kezdetben szokatlan és furcsa volt, annál is inkább, mert sokszor kisebbségben érezhettem magam keresztyén álláspontommal egy-egy szemináriumi vita során. Minden nehézség ellenére meg kellett tapasztalnom, hogy **Isten akarata az is, hogy egy konzervatív erdélyi teológus belecsöppenjen egy ateista sivatagba, ahol a vízért folytatott kitartó harc gyümölcse nem a lelki kiszáradás, hanem Isten áldásainak oázisa.**

Mindenekelőtt megtanultam, hogy **nem**

szabad elzárkózni azoktól, akik más álláspontot képviselnek, még akkor sem, ha az nagyon távol is áll a sajátomtól. Isten képmását felfedezni egy istentagadóban, **megmutatni az Ő szeretetét** egy meggyőződésesen ateista diáknak is, ez volt a legnehezebb feladat. Előbbi mondatomban a múlt időt talán nem is használtam jogosan, hiszen itt Erdélyben is ez a feladat. Ami ma Csehországban megszokott valóság, az nincs annyira távol tőlünk sem. A Nyugat minden áldásával és átkával már jónéhány éve átlépte az országhatárt. Ezek a gondok és feladatok reánk várnak, hogy az Evangélium mai munkásaiként felvesgyük a harcot az emberi lelkekre vadászó sivár és istentelen korszellemmel. Ehhez a harchoz volt jó tréning, áldott eszköz a prágai év.

Volt azonban a harc és munka mellett bőven töltekezés is. Talán még többet jelentett ilyen körülmények között lelki otthonra találni a **prágai magyar református és a nemzetközi anglikán gyülekezetekben.** Mindkettő az áldások szigete, az erőgyűjtés oázisa és a testvéri közösség helye volt.

Egyszerre élhettem át egy idegen országban azt, hogy magyar református vagyok, és azt is, hogy annak **az Anyaszentegyháznak vagyok tagja, melyben cseh, szlovák, angol, kínai és afrikai együtt dicsőítheti a Mindenség Urát.** Megtanultam tisztelni és értékelni a különféle keresztyén hagyományokat, megkeresni azt, ami valóban összeköt, mert tudom, hogy egy az alap, akármilyen nemzetiségű és hátterű hívővel is találjam szemben magam: az Úr Jézus.

Megtanultam továbbá azt is, hogy mi, keresztyének, éljünk a világ bármely pontján, **nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy ne összefogva igyekezzünk szolgálni az Anyaszentegyház ügyét, az Evangélium**

hirdetését. Érvényes ez édes, gyönyörű Erdélyországra is.

(A cikk írója a Kolozsvári teológia hallgatója – a beszámoló a Harangszó 2008. szeptemberi számában jelent meg.)

BOR ÉS KERESZTYÉNSÉG

A bor az emberiség meghatározó itala. Szokták mondani életelixírnek, a halhatatlanság italának; ezek mellett az igazság (in vino veritas), a vidámság és a termékenység szimbóluma is. Első írásos emlékeink is azt bizonyítják, hogy **eleink sok ezer éve fogyasztják** a szőlő levéből erjesztett nedűt. Talán ez az ősi jelleg magyarázza azt is, hogy **a bor és a vallás összefonódott.**

A zsidó-keresztyén valláskörben az Isten teremtette szőlő és az ember munkája összefonódik, így keletkezik a bor. A Bibliában a szőlővel és a borral kapcsolatos hivatkozások száma megköze-

líti az 500-at. **Nincs még egy növény vagy termék, amelyet ennyiszor említene meg az Ó- és Új Testamentum.** A Biblia szerint Noé készített elsőként bort. Az áldozás egyik eleme: Melkisédek Ábrahámnak kenyeret és bort visz (1Móz 14,18), amely keresztyén értelmezésben az eucharisztia előképe. A bor a legmélyebb szimbolikus értelmet Krisztus keresztre feszítése előtt, az utolsó vacsorán nyeri el. **A Szentírásban a vacsoránál megtört kenyeret**

Jézus a testének és a bort a vérenek nevezte (1Kor 11,23-26). Felszólította híveit, hogy emlékezetét úgy őrizzék meg, hogy ezeket szertartásosan magukhoz veszik. **E hagyomány közel 2000 éve él a keresztyén liturgiában,** hiszen a protestáns úrvacsora és katolikus szentmise nélkülözhetetlen része a bor. Krisztus halálakor is szimbólumként jelen van, hiszen Krisztus sebéből víz és vér jön ki (Jn 19,34). Ezek közül a víz a keresztségre, a vér az úrvacsorára utal. A szőlőművelés és bortermelés tradíciói és a bort övező mitológia, a szőlő- és borkultúra szoros kapcsolata az általános kultúrával, a történelemmel, a vallásokkal, a művészetekkel, a környezeti szépségekkel elősegítették, hogy a szőlő kitüntetett helyet foglaljon el a kultúrnövények, a bor pedig a mezőgazdasági termékek között.
(összeállította -HBT-)

LATIN – MAGYAR

Parce mero, coenato parum: non sit tibi vanum surgere post epulas, somnum fuge meridinum. – *Mértékkel élj a borral: keveset a vacsorához, étkezés után állj fel, s kerüld a déli álmot.*

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 17.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 18.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológián (Černá 9, Prága 1), a kápolnában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen. (korus@refnet.cz)

EGYHÁZUNKBAN TÖRTÉNT

– **Püspökválasztás:** az elmúlt vasárnapig adhatták le szavazataikat a gyülekezetek presbitériumai. Az eredményt szeptember végén hirdetik ki. Az új püspök 6 évig tölti majd be a tisztséget. **Mivel gyülekezetünk misziós gyülekezet és jogi háttere sajnos egyelőre nem rendezett, presbitériumunk sajnos nem szavazhatott.**

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– 5 szálláshelyre van még szükség a debreceni Kántus elszállásolásához. A **Liszt Ferenc díjas Berkési Sándor** vezette debreceni kórus reménység szerint **november 14-16 között** lesz gyüleke-

zetünk vendége. Előzetes tervek szerint a kórus szombaton az esti órákban adna **koncertet** a Sv. Klimenta templomban. A kórus látogatása egy Kántus – Mille Domi közös próbadélután megtartására is lehetőséget ad.

– Gyülekezetünk segédlelkésze, Bodnár Noémi előreláthatólag **október 19-én**, az istentiszteletet megelőző órákban szeretné **összehívni a gyülekezet presbitériumát** és ezúton kér minden presbitert, hogy számoljon ezzel az időponttal – jelezze részvételét.

PROGRAMAJÁNLÓ

– **Csütörtökön, szeptember 25-én, 19.00-kor**, a PMKK nagytermében kerül sor a **marcali CALYPSO kórus koncertjére**. A kórus 1990 őszén alakult és repertoárjukban **egyházi művek, reneszánsz kórusművek, népdalfeldolgozások, könnyűzenei darabok és musical-részletek** is szerepelnek.

(TALÁLÓ)TALÁLÓSKÉRDÉS

– Mi a különbség a kapitalizmus és a szocializmus között?

– ?!...

– A kapitalizmusban szociális, a szocializmusban kapitalis hibákat követnek el.

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Hlavács Brocko Tünde, Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz

Banki kapcsolat: 7190131205/4000, **Számlanév:** Dienes Kornélia (Maď. ref. sbor)

IBAN CZ7040000000007190131205, BIC (=SWIFT) BAWACZPP